

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 137. éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska“ Novisad.

NOVISAD, 1926. NOVEMBER 7.

VASÁRI AP

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din; fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Országos panaszok

A gazdasági válság mind nagyobb és veszedelmesebb méreteket ölt. Az ország népe sehogyan sem tudja megérteni mi az oka ennek, azt ugyan mindenki tudja, hogy számos, talán túl sok hiba történt, amelyek előidézhették ezt a válságot, de az ország gazdasági erejébe vetett hite lehetetlenné teszi számára a válság megértését. Illetékesek is próbálkoznak, kísérleteznek a megoldással, de eddig nem értek el semmi eredményt.

A nép nem tudja megérteni, hogy akkor amikor a pénz értéke állandó, sőt javuló, nem enyhül a válság, nem olcsóbbodik az élet. Amikor a dinárnak nem volt oly vásárlóereje, értéke mint ma, még sok minden érhető volt, ami ma érthetetlen. Pedig egyszerű ember kétszerkettője szerint úgy volna igazság, hogy mikor több értékű a pénz, hát lehessen többet is vásárolni rajta, ne kevesebbet. De nálunk most ez az egyszerű okoskodás nem tud igazához jutni, a kétszerkettő még mindig vagy három, vagy öt, vagy huszonöt miközöttünk, de sobase az a pontos négy, aminek lennie kellene. Emiatt a fogyasztó a kereskedőt okolja, a kereskedő a gyárost, a gyáros a bankot, a bank a pénzügyi politikát, a politika a nagyvilágot.

Kétségtelen, hogy a hibaeltolásban mindenkinek van valami igaza. Hiszen éppen az a baj, hogy mindenkinek így igaza van, s ez a sok igazság mégis összhangban egymással, tehát tulajdonképpen senkinek sincs igaza. Valóságban igaza csak annak van, akin végigcsattan minden fölötté állónak a külön szakcszerű igazsága. A néma letörötteknek van igazuk, akik nem tudnak áthárítani semmit a rájuk zúduló terhekből, csak nyögnek alatta. Annak a szegénynek van igaza, akinek alig van módja, hogy nagyobb beszerzéseket tegyen, s így az apró részletekben való bevásárlásokkal mindent kétszerte-háromszorta drágábban fizet meg, mint a nagyvásárlók.

Ezek a kisfogyasztók adják az ország népének a legnagyobb tömegét, ezek azok a porszemek, amikből áll a föld talaja. Ezekre épül rá minden, s mégis úgy veszik, mint adott, közömbös anyagot, melynek mindig kell lennie, melynek mindig kell mindenkinek a terhét viselnie Szemképráztatással azt mondják és talán azt is hiszik, hogy a szegény kisember adót sem fizet, vámköltségeket se fizet, munkások és üzemek fentartásait se fizeti, ország pénzügyeivel se törli és rongja magát, hát az ő nyögése csak jelentéktelen dolog. Pedig nincs se adó, se vámtétel, se gyári költség, ami végeredményében ne arra a kis nyögő emberre terhelődne.

Országos pénzcserélőkötől lefelé való fokozatban minden gazdasági kereső rétegnek és minden olyan tényezőnek, amelyek aláfelé tudja háritani a maga gondjait, meg kellene állania ebben az alágurító munkában. Ha jószívűség volna mindenütt, lehetetlenség lenne az a sok baj, ami közöttünk előzőnk. De a jószívűség végett az kellene, hogy a nehéz időkből mindenki vállaljon valami arányos terhet, s aki fentebb áll a gazdasági és hatalmi fokozatban, az mutasson a jószívűsége példát. Lássák meg a fentebb állók, hogy tovább már nem gördíthetik alá a rosszasságot, most már rajtuk van a jószág sora.

A király Beogradban

Pasicsék szerint november közepén nagy változások lesznek a politikai életben -- Ma temetik el ünnepélyesen Putnik vojvodát -- A nemzetgyűlés ülése

Beogradból jelentik: A tegnapi napon nem történt jelentősebb politikai esemény. A politikusok is inkább a mai ünnepséggel foglalkoztak. Putnik vojvoda, Nikolics Andra, Novakovics Szevan és az emigrációban meghalt többi szerb nemzeti nagyság mai temetése nagy ünnepség keretében fog megtörténni. Tegnap este Topoláról Beogradba érkeztek Őfelségeik, Csacsakról pedig Szevanovics Szeva is eljött a temetésre. Valószínű, hogy Pasics Nikola és Rádics Szeván is résztvesznek a temetésen.

Ugyancsak ma tartják meg Zagrebban a Strossmayer ünnepélyt is, amelyen — mint azt már tegnap is jelentettük — sem a kormány sem a parlament nem képviseltetik magukat, mivel azt a szeparatisták rendezik.

A tegnapi minisztertanácson is főleg a mai ünnepségről tárgyaltak, de szóba kerültek az új törvénytervezetek is.

A szkupstina ülésén a napirend előtt fel-

olvasták Szalih Boljics sürgős indítványát a dohányra kivetett 7 százalékos pótdadó megszüntetése ügyében. A többség azonban elutasította a sürgősségi indítványt.

Jovanovics Vasza közlekedésügyi miniszter hosszabb exozében foglalkozott a vasutak helyzetével és megindokolta a kért póthitelek szükségességét. Hosszabb vita után, amelynek során az ellenzék éles bírálat tárgyává tette a közlekedésügyi politikát, a többség elfogadta a póthitelekéről szóló javaslatot.

Pasics hívei tegnap azt a hirt terjesztették, hogy Uzunovics Nikola a hó közepén feltétlenül lemond, hogy átadja helyét Pasics Nikolának. Ennek a hírnek a terjesztői azt is tudták, hogy Pasics kormányában Markovics Laza lenne a belügyminiszter, Kojics Dragutin pedig a közlekedésügyi miniszter. A kormány és hívei természetesen a leghatározottabban megcáfolták ezeket a híreket, amelyek minden alapot nélkülöznek.

Franciaország aggodással látja Olaszország közeledését Németországhoz

Párisból jelentik: A tegnapi minisztertanácson Briand külügyminiszter ismertette a római francia nagykövet jelentését. A jelentésből kitétni, hogy az olasz kormány, a történet incidensekért hajlandó elégtételt adni, ennek ellenében elvárja, hogy a francia kormány véget vet az emigráció eddigi működésének. A jelentés arról is hirt ad, hogy az olasz kor-

mány az utóbbi időben Berlinnel is közvetlen érintkezésbe lépett. A kifejlődött vita folyamán, a minisztertanács tagjai rámutattak arra, hogy Franciaországnak igen súlyos a helyzete, mert egy olasz-német közeledés esetén Franciaország elszigetelődik és előbb utóbb mindkét hatalmas szomszédjával meg kell egyeznie.

Az olasz fasiszta nagytanács megtiltja a bosszúállást, de eltávolítja szervezetéből a megbizhatatlan elemeket

Rómából jelentik: A fasiszta nagytanács tegnapi ülésén örömmel vette tudomásul azt az általános felháborodást, amelyet a Mussolini ellen elkövetett merénylet európaszerte kiváltott. Noha a tanács azon a véleményen van, hogy a felháborodást és a fájdalom kitörését nem lehetett elkerülni, mégis megnyugvással vette tudomásul azokat a rendszabályokat, amelyeket ezeknek a kiengéseknek megakadályozása céljából fogantatosítottak. A nagytanács megállapította, hogy ellenséges tüntetés zajlott le egyik-másik külföldi konzulátus ellen. Ezeket a tüntetéseket sajnálja még akkor is,

ha azokat ellenőrzésen kívül álló elemek követték el. A nagytanács felhívta a fasiszta csoportokat, hogy ahol az egyes csoportok titkosrendőrség felállítására és proskribciós listák szerkesztésére készülnek, ezt a tevékenységet haladéktalanul hagyják abba. A nagytanács a párt főtitkárát felhatalmazta, hogy erélyeseu tisztítsa meg a párt sorait és távolítsa el haladéktalanul mindenkit, aki nem nyújt elegendő biztosítékot a hűségére és a fasiszta szellemre, vagy akiben nincs elegendő lojális munkaszeretet és becsületérzés.

Magyar gazdasági körök véleménye szerint, a csehek nem törekednek komolyan a gazdasági szerződések megkötésére

Budapestről jelentik: Beavatott gazdasági körökben úgy tudják, hogy a magyar cseh gazdasági tárgyalások nehézségeit az okozza, hogy cseh részről hiányzik a komoly szándék arra, hogy a két állam életbevágó gazdasági viszonyait kölcsönös előzékenységgel rendezzék. Különösen a lisztvám kérdésében tanusított

merevség tesz kétségessé minden gazdasági közeledést, bár valamennyi mezőgazdasági cikk vámtételénél ugyanazt a rideg álláspontot tanusítják. Vezető magyar gazdasági körökben az a terv merült fel, hogy az ügyet a Népszövetség elé terjesztik elbírálás céljából.

Ujabb egy millió dinár pótdadót kell fizetni a noviszádi adófizetőknek

A községi pótdadót az 1926. évre 25 százalékkal felemelték -- A felemelt pótdadót az árvédelmi munkálatok kiadásainak fedezésére fordítják -- Új védőgátat emelnek a Darányi-telep végén

Noviszád város adófizetőinek az év utolsó két hónapjában újabb egy millió dinár városi pótdadót kell fizetniük. Ezt az egy millió dinárt az árvédelmi munkák költségeinek fedezésére fogják fordítani.

A városi tanács az október 22-én megtartott közgyűlésen terjesztette elő az idei árvédelmi munkálatok zárszámadását és annak a munkának a költségelőirányzatát, amellyel a meglevő gátat kijavítani és új védőgátakat emelni fognak. A betervezett számadások szerint a júliusi árvíz alkalmával a város 1,218,069 dinárt és 36 parát fizetett ki. Ebből munkások és talvigások és más munkaerők részére 789,647,48, a munkások élelmezésére, 39,456,81, anyagbeszerzésre 376,193,54 és kocsi megautó költségre 12,771,53 dinárt fordítottak. A megrongált gátak kijavítására 296,000 dinárt irányzott elő a közgyűlés, új gátak emelésére pedig 489,720 dinárt.

A városi tanács javaslata szerint a Temerini ut mentén 172,800 dinárért egy második védővonalat emelnek, 163,920 dinárért a Sigmund teleptől a Futaki erdőig terjedő védőgátat felemelik és megerősítik, 153,000 dinárért pedig új gátat emelnek a Darányi telep

végén a Futaki uttól a Dunáig terjedő részen.

Az összkidadásokat 2,051,779 dinár és 36 parára irányozták elő. Ennek az összegnek csak egy részére van fedezet, még pedig 489,706,63 dinár. A hiányzó összeg egy részét városi pótdadó, másik részét pedig kölcsön útján fedezik. A közgyűlés határozata értelmében az összegből

egy millió dinárt városi pótdadó útján fognak biztosítani, ami a pótdadó 25 százalékos felemelését jelenti.

A még mindig hiányzó 571,072,73 dinárt a városi alaphoz veszek kölcsön 8 százalék mellett, négy évi törlesztésre. A kölcsönt a lakhatási engedélyekért fizetett összegekből felállított alaphoz veszi kölcsön a város.

Miután a városnak sürgős szüksége van erre az összegre, a közgyűlés utasította a városi adóhivatalt, hogy kezdje meg a 25 százalékos pótdadó behajtását. Ez a pótdadó csak az 1926. évre vonatkozik. A város adófizetői tehát újabb egymillió dinár adót fognak fizetni az év utolsó két hónapjában.

Rabló cigányok a vádoltak padján

Turján és Temerinben lovat loptak, Gardinovcin pedig megdöntötte a rendőröket

A noviszádi törvényszék büntetőtanácsa tegnap egy rablóbanda két tagja felett ítélt. Jovanovics Josó 32 éves maradéki születésű cigány és Jovanovics Gyura 17 éves maradéki születésű cigányok 1926. június 10-én és 11-én Novakovics Mitra és Petrovics János társaságában Turiján betörték Vujanov Maxím istállójába, ahonnan egy ujkocsit, két lószerszámot három sonkát és szalonnát loptak. Turijáról Temerinbe mentek és ott Ökrész Jánostól két lovat loptak. A loptott holmikkal Gardinovci irányába szöktek, ahol Tyurics Emil rendőr feltartóztatta őket. Amikor a loptott lovakat el akarta tőlük venni, Petrovics Jovan és Novakovics Mitra hátulról lefogták Tyurics

Emil rendőrt, Jovanovics Josó és Jovanovics Gyura pedig megadásra szólították fel, majd elvették puskáját, reásegeztek és halállal fenyegették, ha ellenállni mer. Az egyik cigány fejbeütötte Tyuricsot, aki az ütéstől elesett. A cigányok ezt felhasználták és megszöktek a lovakkal együtt. A rendőr közben segítséget kapott néhány rendőr személyében és a cigányok üldözésére indult. A cigányok, amikor észrevették, hogy Petrovics Jovánt könnyen elfoghatják a rendőrök, mert hátramaradt, a Tyurics segítségére siető Jovanov Zsiván rendőrré lőttek, de a lövés célt tévesztett. A rendőröknek végre sikerült Jovanovics Josót és Gyurát elfogni, míg Petrovics Jován és Nova-

Béklyózott erők feltámadása.

*„Rendeltetik, hogy némely ember
Tépdőjék, sirjon mindhiába,
S hogy meg ne értsék... Néhány ember
Ezernyi éve így csinálja*

(Ady)

Itt, az egymásra acsarkodó akarások földjén ünnepszék az, amikor egy-egy fiatal költő nekiszánja magát, kétségbeesik — és megjelentet egy verseskötet. A könyv sorsa — rendeltetés. Ugyanaz, ami a költőé. Elvégeztetett.

De csak ma. Bizonyos, hogy jönnek idők, amikor az emberek megint értékelik azt, ami értékes és amikor megvizsgálják, ki mit cselekedett és ki milyen értékét adott a lelkéből az embertársainak.

Fekete Lajos a Noviszádon élő pótdáember nagy belső harcok színhelye, benne a tegnap ütközik össze a mával és hol az egyik, hol a másik marad győztes. Ady hatalmas zsenije, próféta nagy alakja megdöbben Feketét, csak épen: néha-néha elvágja a merész ivű repülést is, amelyre pedig rátermet Fekete. És ezért van az, hogy a bizakodás és fiatalos hujás; nekilendülés helyett sokszor lelefedezik a szépségek örvénylő messzijebe, kiesik a mai életből és csak a szavak zengő muzsikája marad meg értéknek. Aminek csak eszköznek szabadna lennie, az lesz minden. És ez nagyon kacérkodik a lemondás passzivitásával, a nagy csodavárással, amilyenek pedig ma fiatal, zengővérű költőknek nem szabadna lenni. Így vigasztalódik:

„De azért büszkén, ha mindenki elhagyott

felkeresem újra
a hétlakat-zárta multam régi várát
gőgös nagyur leszek!
nem lesem a Mások se hasznát, se kárát,
csak majd holdas este. — ha már máshol nincs hely —

kiülök és tanyám fenyves udvarára
s elhallgatom csendben, hogy pattog a váram
karsu fatornyán a száraz, szürke zsindelel”

Plasztikus és élő ez az utolsó kép, belénkmarkol a magyar passzivitás minden síró fájdalommal — de Feketének nem lenne szabad ezt a sorsot vállalni: Ő a fiatalok és bátrak sorából való és nem itt a helye. Nem ezek a sápadt szépségek az igazi élete, amelyek pedig átvonulnak a könyvén. Pedig ezek a törékeny, gyöndérges sorok Fekete mostani legfőbb ereje. Mint a hajbókolo, szomorú virág:

„A reményhez már úgy sincs sok reményem,
de az álmainkhoz még egy keveset
álmodni, jőjj ide mellém édes asszonyom”

mondja a feleségéhez irt finomművű versében. A család csendes békéjét éneklő, az elpihent hullámokat, a hazatérést „ezerszer áldott, örökké vágyott, csodaszép, piros alkonyon”. Tavaszunkat sápadtnak és betegnek látja és égnekszőkö sudár fa sem akar lenni, inkább egy vézna kis fának tövébe ledőlni, dus, termő Erőnek”.

Szelid szavak, színes, bársonyos alkonyok furulyás, zengő szavú költője Fekete Lajos, nem vátész, nem rohanó Szándék, de álmodó hitű elnyugvás. Es a víziól mély szépségeket lehelnek magukból:

„Távol, kuszált erdők rőt üstökére
vörösen gurult a hold.

kovics Mitra megszöktek.

A bíróság tegnap Jovanovics Josót rablás büntette miatt öt évi fegyházra, Jovanovics Gyurát pedig két és fél évi börtönre ítélte.

Pavlovics államügyész az ítéletet enyhének tartja és ezért felebezett ellene. A védő szintén felebezett az ítélet ellen.

Kazinczy Ferenc ismeretlen leveleire bukkantak az egri levéltárban.

Egerből jelentik: Pázmány Lajos, vármegyei főlevéltárnok, aki most a József császár korabeli iratokat rendez, a vármegyei levéltárban, hét eddig ismeretlen Kazinczy levelet talált. A levelek közül hatot magyar, egyet német nyelven írt a híres nyelvújító, aki tizenkét vármegyének volt 1785 től, 1791-ig a tanfelügyelője, vagy mint akkor mondták, királyi inspektora. Kazinczy ezeket a leveleket, a vármegye vicispánjához írta, a vármegyei népművelődés fejlesztése érdekében. Az érdekes leveleket a Magyar Tudományos Akadémia fogja nyomtatásban kiadni, amely már két kötetben Kazinczy régebben megtalált leveleit is összegyűjtötte.

Királyság, vagy forradalom — a jelszó Görögországban

Athénből jelentik: Görögországban ma tartják meg az általános választásokat, amely hivatalos lesz dönteni a jövőző államforma ügyében. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a monarchisták elhatározták, hogy amennyiben a szavazás a köztársasági államforma mellett nyilvánulna meg, forradalommal erőszakolják ki, a királyság visszaállítását.

Szél is támadt. Kutya üvöltött
s az égen száz
villamos felhő valcerolt”
De még itt is valami távoli Nyugalom

terpeszkedik. Es a ma véres, friss problémáit is csak ilyenben látja:

„Messziről iszonyu, lármás tömegek
keltek s morajuk egyre jobban
hallatszott, amint érkeztek
trappos menetben; esetlen barna táblát hoztak,
amin vérszín betükkelt állt:
jöttünk, újra kovácsolni a Világot!”

Es most álljon elő a másik Fekete Lajos. Akinek a keze már ott van a mai lázas idők lüktető pulzusán és új képek, új szókötekek, új sorok áradnak belőle, ha megszólal. „Május” c. versében jelentkezik az új Fekete, harcos, pattogó sorokban — de mégis a régi szelldéggel és főhajtással a Szépség előtt. Kevés ilyen sora van Feketének, de annál biztatóbbak a továbbjártásra. Ady nagy nyüge, amely mindenütt megérzik a versein, itt már veszt erejéből és jobban kibontakozik Fekete Lajos egyénisége.

Röviden: Fekete olyan tehetség, akit észre kell venni a Vajdaságban, aki a szépség tiszta, kristályos forrásából merít, akiben az induló és továbbjutó ember vére lüktet és aki verseivel értéket adott a magyarságnak. Hogy kiadót nem talált, az nem az ő szégyene. Inkább a mi gazdag, de szükkeblű vajdasági sajtókirályaink...

Fekete megtette kötelességét. Most a magyar olvasóközönségen van a sor...

Csuka Zoltán

Az ármentesítő társulatok anyagi eszközök híján ugyszólván tehetetlenül állnak egy újabb árvizveszedelemmel szemben

Közel száz millió dinárra volna szükség a töltésjavítási munkálatokra. — Agrár célokra igénybevett árterületek. — Az állam és a megye szerepe pénzügyi szempontból. — Egy szakember fellünettelt nyilatkozata a „Délbácska”.

Megirtuk a napokban, hogy az árvizveszedelem leküzdése, súlyos probléma elé állította az ármentesítő társulatokat, amelyek anyagi eszközök híján, szinte tétlenül állnak az esetleg bekövetkező újabb katasztrófával szemben. Az ármentesítő társulatok lelkes és önzetlen működéséről illetékes helyen a következőket mondták a „Délbácska” munkatársának:

— Az országhatártól egészen Bukinig, öt ármentesítő társulat működik. Ezeknek a helyzete igen különböző, miután árterületeink teljesen eltérők, töltéseik állapota és méreteik ugyancsak különbözők. A legfelső társulat a margittaszigeti ármentesítő, amelynek árterülete 4.600 hold, töltésének hossza pedig 8 kilométer. A töltés állapota kielégítő, miután ezen a szakaszon az újabb árvizmagasság az 1876-iki és 1897-iki árviz színénél lényegesen nem volt magasabb, úgy hogy csak kisebb erősítési munkálatokra és az ezen töltéseken levő két régi rendszerű faszilipnek a kicserélésére volna szükség, amely munkálatok legfeljebb 3—4 millió dinárt igényelnek.

A margittaszigeti társulattal szomszédos a bezdánzigeti társulat, amelynek helyzete lényegesen rosszabb, amennyiben alig 2.600 katasztrális hold ártérre 15 $\frac{1}{2}$ kilométer töltéssel bír, amely töltés méretei egyáltalában nem felelnek meg, miután koronaszélessége csak 3 $\frac{1}{2}$ —4 méter, az előírt 5 méter helyett, patkaja nincsen, magassága pedig sok helyen hiányos. Ezeknek a töltéseknek az előírt méretekre való kiépítése legalább 8 millió dinárt igényelne, amit a társulat viselni nem képes, annál kevésbbé, mert árterületéből

961 holdat agrárcélokra foglaltak le, a fenálló jelenlegi törvény szerint pedig agrárérdekelték befektetési költséggel nem terhelhetők,

viszont a telekkönyvi tulajdonos sem fedezheti, ezenfelül az ártérben van Bezdán község 400 hold gyenge minőségű legelője és 200 hold teljesen inaktív terület, úgyhogy tényleg érhető terület alig marad 1.050 hold.

A következő társulat a bácsmonostori—apatini ármentesítő társulat, amely két pénzügyileg teljesen független és különálló érdekeltiségből áll, még pedig Monostor—Kupuszina—Apatin—Priglevica Sv. Iván és Szviljojevo határáig kiterjedő mintegy 16.800 hold kiterjedésű főterület, amelynek 25 kilométer hosszú töltései ma már szintén nem felelnek meg. Tekintetbe kell ugyan venni, hogy az 1926-iki árviz Apatinban 96 centiméterrel volt magasabb az 1876-iki árviznél, amelyre pedig a töltések épültek, sőt még további 36 centiméternyi áradás volt várható, amely csak azért nem következett be, mert a Duna már előzőleg átszakította a gátakat. Ezen huszonöt kilométernyi töltésnek kellő biztonságra való átépítése 8—9 milliót emésztene fel, amit a különben is nagy mértékben megerősített és szegény érdekeltiség egymaga viselni képtelen. A társulat másik érdekeltisége az ugynevezett bucska-rákvizszigeti öblözet, amely 2.800 hold kiterjedésű s 13 $\frac{1}{2}$ kilométer a mai igényeknek meg nem felelő töltéssel rendelkezik.

Ennek a töltésnek kiépítése és megerősítése 8—9 millió dinár költséget jelentene, amihez hozzászámítva az 1924-ik árviz utáni töltéscsökkentési munkálatok költségeiből fenálló mintegy másfél millió dinári adósságot,

az öszköltség katasztrális holdanként 4000 dinár körül mozogna,

ami pedig teljesen elviselhetetlen terhet jelentene, annál is inkább, mert az érdekeltiség töltése július 2-án átszakadt, az egész terület termése elpusztult s épületekben, gyümölcsösökben, szőlőkben mérhetetlen kárt szenvedett.

A harmadik ármentesítő az apatin—sontai társulat, amelynek 19.600 holdnyi árterülete van. Töltései azután az 1876-iki, illetve 1897-iki árvizszinben épültek s így elégtelenek. Az egész társulati ártér már az 1924-iki árviz alkalmával történt gátszakadás következtében víz alá került s a katasztrófa után a társulat hozzáfektetett töltéseinek megerősítéséhez s mintegy 12 millió dinár befektetéssel a szükséges munkálatok mintegy hatvan százalékát

végezte el.

Az idei júliusi árviz alkalmával a még ki nem épített töltésszakaszon újabb katasztrófa következett be, amely nemcsak a társulat árterületét sújtotta, hanem elborította az alatta levő községeket is. A társulat 1925-ben a további töltési munkálatokat pénzhány miatt szüntette be, támogatás hiányában pedig a szükséges összegeket előteremteni nem tudta. A társulathoz mintegy 18 millió dinárra volna szüksége, hogy töltéseit az idei árviz alapulvételeivel előírt méretekre kiépítse, úgy hogy a társulathoz ezek után 30 millió dinár tartozása lenne, ami ugyancsak elviselhetetlen terhet jelentene.

Legkedvezőbb helyzete van a bogojevó—vajsza—zsivaszigeti ármentesítő társulathoz, amelynek jelenlegi árterülete közel 50.000 hold. Újabb töltései az idei árviz ellen is kellő biztonságot nyújtanak, annál is inkább, mert a Duna ezen szakaszán az árviz szintén nem volt abnormális, vagy legalább is nem olyan mértékű, mint az apatini szakaszon. Kiépítésre szorul csak a töltésnek felső 7—8 kilométer hosszú szakasza. Azonkívül a társulat 1924 és 1926-ik katasztrófák által indítottva a vele szomszédos apatini—sontai társulat felől egy elválasztó töltést szándékszik építeni, hogy árterületét hasonló katasztrófák megismétlődése ellen biztosítsa. Ezekre a munkálatokra mintegy 17 millió dinárra volna szüksége, ami figyelembevéve a nagy árterületet, nem jelentene elviselhetetlen terhet.

A két utóbbi társulat helyzetét nagy mértékben súlyosbitja az agrárreform, mert

mindkét társulat árterületének igen tekintélyes része, több ezer hold van agrár célokra igénybevéve.

Ezek után most már felmerül az a kérdés, miként lehetne ezen imminens veszélyt jelentő helyzetet segíteni és a szükséges építkezések fogantatását lehetővé tenni. A kérdés tisztára pénzügyi kérdés, amelyet azonban nem lehet az egyes társulatok szempontjából külön-külön elbírálni, mert a kisebb társulatok a rájuk háruló feladatokat saját erejükből soha keresztülvinni nem fogják, jóllehet az ő töltéseik kiépítése nemcsak a közvetlen birtokosok érdeke, hanem általános közérdekű, állami érdek is. Mert hiába építenék ki nagyobb társulatok az ő töltéseiket, ha a szomszédos társulat meg nem felelő töltéseit egy újabb árviz átszakítja, a nagy társulatok területét oldalról árasztaná el, ahogy ez már két

A PÁRBAJ

írta: JOSEPH DELTEIL

Amikor eszméletre tért, az első szó, amit kiejtett, az asszony neve volt: Madeleine!

— Most ment el, holnap ismét itt lesz — mondotta valaki feléje, akinek fehér főkötő volt a fején.

Minden fehér volt körülötte. A falak, a függönyök, az asztal, az ágy. Ez a fehérség egyszerre családiasnak és természetfölöttinek tűnt fel előtte.

— Hol vagyok? — kérdezte.

— Barátjának, Chazel tanárnak a szanatóriumában — hangzott a felelet.

Az emlékek hirtelen megrohanták.

— Igen... igen... Megsebesültem, súlyosan megsebesültem... Mondja, meg fogok halni?

— Hogyan szabad erre gondolni? Nyolc nap alatt teljesen fölgyógyul, ha jól viseli magát. Most azonban csend... nem szabad beszélnie...

És az ápolónő anyáskodó mosollyal nézett reá.

Lecsukta a szemét. Éjszaka borult rá, de a sötétségen piros csikok vonultak végig. Talán azért, mert a szoba ablaka szemben volt vele.

— Emeljenek fel... Emeljenek...

— Csend!... Aludjék!...

... Hajnal felé lassanként már mindenre kezdett emlékezni. Maga előtt látta a zöld mezőt, ahol a fű még harmatos volt, szemben vele egy férfi állott Madeleine férje —, aztán revolver dörent, ő hátra bukott s akkor a feje fölött a felhős égben látott egy kis kék tisztaságot. Gondolta: ez a kapu, amelyen át a meghalt lelkek belépnek az örökkévalóságba.

Az ápolónő felé fordult, kérdezni akarta, amikor belépett szobájába barátja, Chazel professzor.

— Öregem — szólt a tanárhoz —, én mindenre emlékszem, csak azt szeretném tudni, hogy mi történt azután?...

— Hat óra hosszat voltál eszméletlen állapotban.

— A golyó még bennem van?

— Már nincs. Most feltétlenül nyugalomra van szükséged és bizony koplalnod kell...

Azután, mint az ápolónő, az orvos is intett, hogy ne beszéljen. A beszéd árt.

— Madeleine — susogta a beteg.

— Telefonáltam neki. El fog jönni. Légy türelmes és pihenj.

... Az órák nehezen multak el. Azt hitte, sohasem lesz reggel. Semmit sem akart és senkit, csak őt, Madeleine-t.

És amikor az asszony a szobába lépett, úgy látta, hogy még fehérebb színben ragyognak körülötte a falak és a butorok.

Két perc! Ennyi időt engedélyezett nekik a professzor. Két perc alatt mindent elmondani, megérteni és megmagyarázni. Rettenetes!

— Hol lakik? — kérdezte a férfi.

— Itt szemben a szanatóriummal, egy szállodában... A nővérem azt akarta, hogy menjek hozzá, de én itt akartam lenni a maga közelében...

— Sokat szenved?

— Nem... Egy kicsit fáj...

— Igazán?

— Nem tudom, de... de én olyan boldog vagyok!

— A mi életünk közös! — jelentette ki az asszony.

— Nyolc nap múlva fölgyógyulok. Akkor a magáé vagyok, egy egész életre, Madeleine!

— Igen, de vigyázni kell... A professzor azt parancsolta, hogy nem szabad sokat beszélnie. És a rendelt diétát is be kell ám tartani!

Nem vagyok éhes, nem vagyok szomjas, csak magára, Madeleine — dadogta a férfi.

Az asszony mosolygott. Jóleső mosollyal. A két perc letelt.

Alig csukta be az asszony maga mögött az ajtót, amikor a férfi úgy érezte mintha a torkán tüzcseppek csepegnének végig. A tűz az egész testét ellepte.

— Vízet — nyögte —, vizet!

— Nem lehet. Aludni kell.

izben történt a gombos—vajszkai társulatnál.

A mostani pénzügyi viszonyok mellett, belföldi intézetek hosszabb lejárata, törlesztéses kölcsönöket nem folyosítanak, a rövid lejárata kölcsönök pedig drágák. Szó van külföldi kölcsönökről, amelynek igénybevétele azonban az egyes társulatok által külön-külön szintén majdnem keresztülvihetetlen, mert az eddig kapott információk szerint külföldi pénzcsoportok elsősorban betáblázást kívánnak, ami pedig már azért is lehetetlen, mert az érdekeltek száma több ezer, az érdekeltek ártéri területe nem mindenkor azonos az ösztellekkönyvi birtokkal, egyetemlegesen pedig telekkönyvi garanciát nem nyújthatnak.

Az, hogy a társulatok együttesen egymásért szavatoljanak, szintén keresztülvihetetlen, mert az egyes társulatoknál a megterhelés lényegesen más és más.

Az egyedüli megoldási mód tehát az, ha a kérdés rendezését pénzügyi szempontból az állam és a megye veszi kezébe.

E két faktornak kellene a szükséges pénz előteremtéséről gondoskodni és a teherviselésben a közérdekre való tekintettel bizonyos mértékben részesedni.

Azért, hogy a szóban levő Dunaszakasz és főként Apatin környékén 1910 óta minden számottevő árvíz az azt megelőző árvíznél magasabb, semmi esetre sem a társula-

tok viselhetik a felelőséget. Aki a Dunaszakaszunkat ismeri és tud az elmúlt utolsó két évtized dunaszabályozási munkálatairól, rá kell hogy jöjjön arra, hogy egy állandóan növekvő súlyosbódó tényező eredményezi az árvízszin emelkedését, ami pedig nem más, mint a Duna szabályozatlansága. A volt magyar rezsim ugyanis egy egységes dunaszabályozási tervet dolgozott ki, amelyből a Duna Pozsony—budapesti szakasza teljes befejezést nyert, sőt jórészt a Budapest—mohácsi szakasz is, az alsó szakasz munkálataira azonban a háború kitörése miatt már nem kerülhetett sor. Itt a Duna még szabadon kalandozik, medrét szeszélyesen eltologatja és óriási elzátonyosodásokat és feliszapolódásokat eredményez, ami természetesen az árvízszin emelkedését vonja maga után.

Ez a feliszapolódás maholnap már a hajózást is lehetetlenné fogja tenni.

Az egész szakaszon tehát elsősorban egyöntetű, nagyszabású, szabályozási műveletekre volna szükség, ez pedig kizárólag az állam feladata. Miután ezen feladatnak mindeztideig az állam főként pénzhiány miatt eleget tenni nem tudott s ezáltal léptek fel súlyosabbnál súlyosabb árvizek, már ez is indokoltá teszi, hogy a vízszinemelkedés következtében szükségessé vált töltésjavítási munkálatokhoz az állam is hozzájáruljon.

Őszi felhők a multba repülnek a zágrebi felsőváros fölött

— Történelemtől, politikán át a mindent magabazáró szerelemig —

Zagreb fölött már késő őszi bujdosol, a hegyekben havazik és a felsőváros, a régi történelem mozzanatainak színhelye messzi multból visszaérkező árnyakkal népesül be. Ahogy az alkony közeledik, üres lesz ez a város és a vár keskeny uccái között legfeljebb szerelmes párok, meg messziről szakadt idegenek kószálnak, akár a tépett falevelek. Fönn a vár széles nagy terén feketén mered vissza a multból a piros-fehér-kék tetős templom. Előtte az öt kő, amelyek fölött csaknem ötszáz éve elégették a lázadó parasztszert, Gubec Matiját. A kísérem, aki, mint minden zágrebi, nagyhorvát, keserű fintorral mondja:

— Látja, ez itt a horvát történelem egyik legszentebb helye. Itt ülésezett valaha a szabor, itt volt a bán székhelye, az osztrák szoldateszka itt lőtte halomra a negyvenes

... Madeleine másnap is ott volt.
— Szomjazom, vizet akarok inni — susogta az asszonynak. — adjon egy pohár vizet.

— Tilos — felelte az asszony. — Még három napig tilos.

— De nekem kell! — erőlködött a férfi.

— Le kell mondani róla! Nézze én is megigérem, hogy együtt szenvedek magával. Én sem iszom addig, akárhogyan is szomjazom, ameddig magának nem szabad. Jó?

— Jó! — mondta boldogan a férfi.

Másnap, amikor Madeleine belépett a betegszobába, a férfi felkőnyökölt az ágyban. Sokáig nézett az asszonyra, amikor megkérdezte:

— Te ittál?

Az asszony hallgatott egy-két pillanatig, aztán mosolyogva válaszolta:

— Ittam! Nagyon szomjas voltam, nem bírtam tovább.

Este, amikor ismét egyedül maradt a férfi, eszébe jutott a párbaj és eszébe jutott az asszony ígérete. Amikor a revolver csöve elé állott, akkor is azt mondta: „Ha meghalsz, én sem élek tovább.” És most meg, hogy: „Ha neked nem szabad inni, én sem iszom!” Hazudott! Élni tudott volna tovább nélküle is, mint ahogyan az első öt percben már megcsalta.

— Ha ez az asszony még egyszer keres — adta ki az utasítást — mondják, hogy meghaltam...

években a lázadó horvátokat. És a tér közepén valaha a nagy parasztszert trónolt, akit a legkinosabb halállal végeztek ki.

Az egyik ház sarkából, szemben a kivégzés helyével egy tömör, szakállas fej mered ki.

— Ez Matija Gubec. A parasztszert, aki meghalt.

Vár és csak aztán kapcsolja hozzá a gondolattársítást.

— A másik, az inkább szalonkocsin jár.

— Miért? Maguk nem szeretik Rádics Stjepánt?

Legyint a kezével.

— Ugyan, hagyja. Ki veheti komolyan Stipicát? Ki látott még egy olyan politikust, akinek csak akkor van sikere, ha szélkakaspolitikát folytat? Hogy ügyes, a végtelenségig ügyes, az biztos. De végeredményben, komoly ember csak pojacának tekintheti.

— De hiszen minden horvát rászavaz. Mosolyog.

— Hát mondja meg, kire szavazzon. Tán csak nem Pasicsra, vagy Pribicevicsre? A Frank-pártiakat nem szeretik, Trumbics nem népszerű. Marad Rádics. Más nincsen.

A városba vezető uton még áll a kettős, hatalmas várkapu. Magasról, föntől nézve csodálatos, kaleidoszkopszerű látványt nyújt a boltozatos várkapu, amelyben oltár van, rajta feszület és körülötte a gyertyák egész serege lángol. Az oltár előtt fekete alakok hajlonganak. Messziről úgy látszik, mintha valami nyitott ajtaju kápolna lenne, csak mikor leérünk akkor látjuk, hogy az oltártól baira is kapu van. A köroroslán, amely egykor a városnak feszítette izmos nyakát, most a felső kapunál a vár felé vicsorgatja a fogait.

Fönn az égen őszi felhők rohannak és a felhőkbe rádió-antennák karcsu teste vág bele. Kisérem azt mondja:

— Látja, ezekkel a felhőkkel a mult rohan el fölöttünk és ezek az antennák jelentik a márt. Itt minden kő a multé, de minden követ meghódított a ma.

A lyceum épület épületéből egybefonódik a leánygyermek éneke és száll a néptelen téren át. Egy ház előtt állunk meg, a várfalnál.

— Itt királyok fordultak meg már évszázadok óta. Ezek az alacsony bolthajtásos termek adatok szállást már Róbert Károlynak, aztán Mátyás királynak és utánuk egész sereg uralkodónak.

Benn a fehér szobákban különös árnyékkal futnak csucsba a boltívek és ezt a középkori árnyékot még a villanylámpa sem tudja eloszlatni.

Alattunk a város. Fényreklámok mozognak, a házak bozontos sörényén és kapaszkodnak fel a vár felé. A sikon pedig, elterülve a kiöntött Száva. A magasban egyik ház homlokán vörösen ragyog a Balkán-Kino reklámja.

A fák zörgő levelei közt átvargal a szél. Senki nincs már itt, a régi Zágrebban, mindenki lenn lohol kenyér, élet, fény után. Csak az egyik kőpadon simul össze egy pár és mered bele a felgyuló messzire. Ők érzik legjobban itt a multban, a szívbeütő jelent. És erre enyhítő balszam elmúlt századok csöndje...

(cs. z.)

Iskolai takarékpénztárak

Minden állam fejlődésének lehetősége gazdasági erősségétől függ. Tehát azon kell fáradoznunk, hogy államunk gazdaságát megalapozzuk; így erőssé és hatalmassá lesz.

Az egyik segítő eszköze a takarékoság.

Régi időkben azt az elvet vallották, hogy a kevésből is lehet takarékoskodni, ma mindenütt ennek lehetetlenségét bizonyítják.

En ezt az utóbbi elvet nem vallom. Még a csekélyből is valamiképp el lehet csipni és félretenni, mert csakis a sok kevésből lesz a nagy.

A természet maga mutatja a jó példát. Ott látjuk az apró anyagok összeülekezését midőn nagy tömeggé alakulnak. Igaz, sok idő kell hozzá, de végeredményében kialakulnak és nagy hatalmas tömeg lesz belőlük.

A takarékoság nemes eszméjének magvát, már a zsenge gyermeki lélekbe szeretném átplantálni. Szeretném, ha elérnék azt, hogy a gyermek megbecsülje a véres verejtékkel szerzett parát. Megértetni szeretném vele hogy nem a zsugorit magasztalom (sőt megvetem), hanem a becsületesen takarékoskodó embert, nagyrabecsülöm.

Ezért, e célból kívánatosnak tartom, ha az iskolai takarékpénztárakat ismét életbeléptetjük.

Tanítóink szívesen fogadják eszmémet, mert ők áthatottak attól az eszmétől, hogy a jó tanító nemcsak előad, hanem nevel.

Hogyan is vezették a régi időkben, az úgynevezett iskolai takarékpénztárt? Mit eredményezett?

Régi írásaim között kutatok, kezembe akad egy „betét” könyvecske, tulajdonosa 3 hónap alatt (8) nyolc forintot takarított. Nyolc forint! Sok pénz volt az akkor! G. Ilonka halálával megszűnt a betét.

Az előző évben a g.—i iskola 376 forintot és 05 krajcárt gyűjtött, per 5,10 krajcáros betétekkel. Az összes betevők: tankönyveiket, írószereiket, tanítási díjaikat (mert iskolapénz volt) betéteikből fizették, vették. Később, mint a kezemből lévő élsárgult kimutatás bizonyítja, még jobban fejlődött, az intézmény. Áldásos hatásáról köteteket lehetne írni. — Azonban később a nemtörődömség, az állami fukarság, eltemette az iskolai takarékpénztárakat, mert a kezelő tanítót nem díjazta.

Ha most életre tudnók a holtat kelteni, akkor sokban hozzájárulhatnánk az állam gazdasági fejlődéséhez, azaz gazdagodásához.

Azonban csak úgy tudjuk a tetszalottat újra életrekelteni, ha egyöntetű rendszerességgel, állami közegek hivatalos ellenőrzése mellett és főleg a kezelő tanító illő honorálásával, lehet csak céltérni.

Mert hiába minden filozófia, okoskodás, a pénz mindég és mindenkinek kell; új, vagy egyszerű gondolatok, csak ritkán és keveseknek; miért vesszük tehát rossznéven, ha az emberek nagyobb része inkább a vagyonnak, mint a lángésznek hódol?

Az iskolai takarékpénztáraknak mindennek fölött még az az előnyük is megvan, hogy a pénzszerzés útja módja az erkölcsi mederben folytatódik le. Mert az a gyermek, ki a takarékosághoz kellő erkölcsi bázison hozzászokott, az a pénzszerzés becsületos útját ismeri és erről letérni nemigen fog. Cs. M.

FEKETE LAJOS:

Ének szigorú őszi szelekhez

Végzet pattanj parazsas ménre
s fogd el a duhaj szeleket,
kiket szökni hagytak idegen erdők
s a zuzmarás Eszak. —

Ti pedig citerás komisz szelek
kerüljétek el szeptent kis tanyánkat,
mert tudjátok, olyan szomorú az,
ha látom fagyos sárba hajolni
hőjéher arccal az őszi virágot.

Eresz alól az árvult fecskefészket
letépní, hogy van lelketek.
Pirosra mért csipítek csöppnyi lábait
bánatos Szegényék kisfiának,
kinek apja még nem kuporgatta
össze árát egy olcsó pár cipőnek.

Aztán robotos rongyosoknak
lukas kabátján mért büjtök áttal,
mikor olyan tágas és rámtálan
ez a nagyonnagy világ. —

Fagyos kezekkel mért rázzátok
dermedt lombjait őszi fáknak,
hiszen a lomb, a lomb a nyáron
boldog sátora volt a Vágyinak.

**Amikor az ember az utcán
tüzet kér**

(Az utcán a villanylámpa alatt egy
ur cigarettára gyújt és zsebrevágja
a gyufaskatulyát. Ebben a pillan-
tatban odarobog a járdáról egy
másik ur. Cigarettaárcájából ciga-
rettát vesz elő, a cigarettatárcát
zsebrevágja, a kezében lévő ciga-
rettát megpuhítja.)

Második ur (odalép az előbbi ur elé):
Bocsánat... szabad egy kis tüzet kérem!
(A cigarettát a szájába dugja.)

Első ur: Oh kérem. Rögtön! (Égő ciga-
rettájáról lefújja a hamut, kettőt-hármat szip-
pant, hogy nagyobb parazsa legyen.)

Második ur (a szájába dugott cigarettát
előrenyújtott nyakkal az első ur felé tolja.)

Első ur (a kezében lévő cigarettát udva-
rianan odanyújtja és tüzet akar adni, de ebben
a pillanatban, mint a villám, ott terem kettejük
közt a)

Harmadik ur (cilinderben, nagyon szigo-
ru, majdnem fenyegető hangon): Mi az? Mi
történik itt?

(Első és Második ur rémesen meghök-
kennek és eltávolodnak ijedten egymástól.)

Első ur: Bocsánat, én nem csináltam
semmit. Ez az ur megállított itt az utcán és
tüzet kért.

Harmadik ur: És ön?

Első ur: És én tüzet akartam neki adni.

Harmadik ur: Ön ismeri ezt az urat? (Má-
sodik urra mutat.)

Első ur: Nem. Most láttam először éle-
temben.

Harmadik ur (gunyosan): Ugy? Most latta
először életében? És ön? (A második ur felé
fordul.) Ön miért állította meg ezt az urat az
utcán?

Második ur (mentetgetőzve): Bocsánat, nem
égett a cigarettám. Az övé viszont égett. Gon-
doltam, rágyújtok az övére.

Harmadik ur: Ön ismeri ezt az urat? (Első
urra mutat.)

Második ur: Nem. Most látom először éle-
temben.

Harmadik ur: Ugy? Most látja először éle-
tében? Szóval az urak nem is ismerik egy-
mást? Felháborító! Az embernek égnek mered
minden hajaszála, mikor ilyesmit lát. Uram
(Második urhoz), mi cimen kért ön tüzet ettől
az urtól? (Első urra mutat.)

Második ur: Nem volt gyufám.

Harmadik ur: Nem volt gyufája? Miért nem
vesz magának? Egy dinárba kerül egy pakli
mindössze.

Második ur: Nem az egy dinárért. Egyáltalán
sosem hordok gyufát magamnál. Nagyon
kinyomja a zsebemet.

Harmadik ur (Első urhoz): Hallja ezt az
impertinenciát? Azért nem hord gyufát magá-
nál, mert kinyomja a zsebit! Ön egy ilyen
embernek ad tüzet?

Első ur: Szívesen adtam volna. Magam
is sokszor vagyok hasonló helyzetben.

Harmadik ur: De ezt mégse lehet csinálni!
Az ember gondolataiba merülve megy az uc-
cán. Tegyük fel, hogy az illető egy költő, aki
éppen egy szép költeményen töri a fejét, ami-
kor szembe jön valaki és hirtelen kizökkenti
a legszebb gondolataiból azzal, hogy tüzet kér.

Első ur: Bocsánat, én nem vagyok költő,
én gabonában dolgozom...

Harmadik ur: Mit bánom én! Mégis nagy-
foku szemtelenség kell hozzá!

Első ur: Kikérem magamnak! Mit kiabál
rám akkorákat? Annak adok tüzet, akinek
akarok! Punktum!

Második ur: Micsoda eljárás ez? A másik
privátügyeibe beavatkozni? Hogy jön ön
ahhoz?

Harmadik ur: Ez éppen úgy privátügyem
nekem is. Önök nem ismerik egymást, én sem
ismerem önöket! Ha önöknek joguk van egy-
mást ismeretlenül molesztálni az utcán, nekem
is jogom van ismeretlenül közbelépni.

Első ur: Az én privátügyembe?

Második ur: A mi privátügyünkbe?

Harmadik ur (nagyon dühösen): Ez nem az
önök privátügye. Ez az egész társadalomnak
ügye!

Első ur: Szabad kérdeznem, önnek megha-
talmazása van? A belügy, hadügy, külügy,
vagy milyen ügy nevében beszél?

Harmadik ur: A józan és tisztességes érzés
nevében! (Szivart vesz elő. Levágja a végét.)
Mert egyszer végre le kell már szokni arról
az izléstelenségről, hogy ismeretlen emberek
tüzért molesztálják egymást az utcán. (Öngyuj-
tót vesz elő.) Az urak le fognak szokni! (Rá
akar gyújtani, de az öngyújtó nem működik.)
Minden ember hordjon tüzet a zsebében! (Az
öngyújtó nem működik.) Kiki a saját tüzével
gyújtson rá! (Az öngyújtó nem működik.) Ne
kivánd felebarátod feleségét, ökrét, samarát,
gyufáját, tüzet, öngyújtóját. (Az öngyújtó,
bármit csattogtatja, nem működik.)

Első ur (előveszi a gyufáját és rágyújt a
kialudt cigarettájára.)

Harmadik ur (dühösen megrázza az öngyuj-
tót és az égő gyufa felé pislog): Ne tessék
eldobni! (Rágyújt a szivarjára az első ur égő
gyufájáról.) Kivételt képeznek természetesen az
— ilyen kényszerítő körülmények.

Mi az ön trükkje, asszonyom?

Riport a háztartáspénzről, öngyűgyéről és a mit sem sejtő férjéről

Sok riport zengte már el a férjek keser-
vét, akik vihartfakasztó elsejéken szívtépő
mozdulattal adták át bé nőiknek a háztartás-
pénzt, hogy mindezeket túl a következő hónap
elsejének partjára evezessék anyagi létük kis
sajkáját. Keresztül azon a szünni nem akaró
óceánon, melynek partjait, szabórészletszámla
és néhány suttymban kieszközölt becsület-
szóra-kérlek-alálassan-kölcson nyaldosták. Igaz,
ki merné állítani, hogy nem keserves a férjek-
nek az elseje, de ezuttal fordítsuk tekintetün-
ket a soha meg nem értett hölgyek felé. Ne
férfiut énekeljünk tehát, de öngyűgyát és
nézzük meg, hogy mire jutnak ők, mit művel-
nek a rózsaszín körmöcskék közé kaparított
háztartáspénzükkel.

Az első interjú

— Szóval, ön azt kéri, hogy mondjam
el, mit csinállok a háztartáspénzzel?

— Igen. Ugyanis az a föltevés, hogy
a háztartáspénzt nem csak úgy egyszerűen
adják, kapják és elköltik, hanem e tárgy körül
a hölgyek annyi ötlete és fikája lép akciába,
hogy föltétlenül érdekes részleteket szolgálta-
hatnak egy riporthoz.

— Hát ez már csak igazán magától függ.

— Csupa fül vagyok.

— Ne tegye. Hiába les szenzációkra, nem
lesz része benne. Ne higgye, hogy elsején az
urammal az asztal körül kergetőzünk és drá-
mai jelenetek árán csiholom ki belőle azt a
kis háztartáspénzt. Szó sincs róla. Ön férj?

— Na. Ennek dacára ki kell jelentenem,
hogy tudatában vagyok annak, miszerint min-
den hó elsején a férj dühödött tigris.

— Pardon...

— Az. Még ha a legszelidebb férjek
közül való is. Tapló a fülében a sok kifizeten-
dő számla, a sok esedékes vásárlás és a leg-
kisebb zsebetérintő kísérlet is annyira felingerli,
hogy jobb azt meg se pendíteni.

— Szóval, nagyságos asszony hallgat.

— Ugy van. A békében hagyott férj, ha
nem is sokat, de fizet, mint a pinty.

— Ah, már ismét állattani hasonlat...

— Ha úgy tetszik, hát fizet, mint a köles.
Kiadja a háztartáspénzt, zsugori kis összeget,
de kiadja. Mert olyan eset is van, hogy az
asztalra csap és azt mondja, itt van egyelőre
száz...

— A kapott pénzt azután be méltóztatik
osztani harmincegy napra.

— Huszra. Látom, nagyon csodálkozik.
Hát igenis husz napra, többre ugysem futná.

— De bocsánatot kérek, mi történik hu-
szadikától elsejéig?

— Ez az, lássa. Itt van a kutya eltemet-
ve. Itt lép akcióba az ön által oly találóan
megfigyelt női fifika. Huszadikán a férj egy
kezes bárány. Játszva törbe lehet ejteni. Pénz
van a tárcájában...

— Csak nem, nagyságos asszonyom?...

— De igen. Persze, hogy megnézem.
Legyen erős. Egészen biztosan a magát is...
Szóval van pénze. Vagy egy kis rejtett kassza,
vagy egy kis gyors, hővégi kölcson. Fő az,
hogy van. Na már most a női fifika játszva
kimuzsikálja onnan ezeket a bankókat.

— Például?

— Például egy másnapdéli rostélyosle-
hetőségről kezdek csevegni. Igen ám, de...
Ekkor már a férj elveszett. A leendő rostélyos
illata levette a lábáról és szívesen finanszíroz
egy ilyen kis gasztronómiai kirándulást. És
egy tovább. A fő, hogy a nő csicseregjen és a
férj azt higgye, hogy csak ő róla van szó.

— Engedelmet, egy kérdést: a férjeura
ezt nem veszi észre?

— Legtöbbször nem. De ha igen, akkor
se állítom a rideg tény elé, hogy nincs pénz.
Ezt egy világért se szabad. Előbb derűs han-
gulatot teremtek. Például meghallgatom néhány
ősregi viccét, aztán megy simán minden.

— És nem fél, asszonyom, kiszolgáltatni
módszerét a nyilvánosságnak?

Tudja, telik innen még néhány ötlet, ha
kell...

A tulelvigyázatos férj esete

Az én uram — szólt a második hölgy —
példátlanul pedáns. Tűrhetetlen és szörszálla-
sogatóan az.

Az uram egy összegben adja ki a ház-
tartáspénzt. Nem szükösen, de viszont estén-
ként minden tételt kinos pedantériával ellenőriz.
Ennyi volt a zsír, ennyi a cukor, ennyi a bab.

— Már értem. Ellenőrzi az összeadást.
Nem haragszik meg egy föltevésért, asszo-
nyom?

— Ki vele bátran!

— A kedves férje összeadja a zsirnak
meg a cukornak az árát pontosan és a lánytól
megreklamálja a 49 dinárhoz az ötvenből
visszajáró egy dinárt, de a zsirnak és cukor-
nak feltüntetett ára, hogy úgy mondjam, kissé
bizonyára hamis.

— Téved. A maga zuzája hamis. Tekint-
se meg ezt a tegnapesti feljegyzést. Pontos
árak. De különben is van az uram olyan pe-
dás, hogy informálódjak az árak felől.

— Hallatlan.

— Pedig így van, ha hiszi, ha nem. Ki-
vülről tudja nemcsak a husnak, lisztnek, meg
a tojásnak az árát, de tudja az élesztőt, meg

a gyömbérét is és hogy a kéményseprő harmincért pucol kályhát.

— Ezek szerint nincs rés, amelyen át bevehető lenne a férj pedantériával körülbástyázott vára?

A szobát derűs kacagás töltötte be:

— Nincs. Ön szerint. De nézze végig ezeket a rubrikákat.

Önagysága egymásután vitte egyes tételekhez a ceruzáját:

— Na, lássa!

Októberben tizenegyszer volt nálunk a kéményseprő...

A férj érvel, az asszony beszél

Az eddig elhangzott két nyilatkozat bő tanúságot rejtett magában. Felfrissíthetik vele a hölgyek eddigi dus arzenáljait, de a férjnek se árt, ha holtig tanul. Látogatásaink harmadik etappjánál szerencsétlenségünkre jelen volt a férj is.

— Körkérdés? — fordult hozzánk a szótlánul mosolygó asszonyka helyett.

— Nem. Inkább zsebkérdés.

— Hát ami a háztartást illeti, az nálunk egy eltemetett intézmény.

— No. Csak nem méltóztatik vendéglőbe járni?

— Dehogy. Hanem a kiadásokat esetről esetre fedezem.

A fülemhez hajolt:

— Tudja, amíg egy nagy összeget adtam a feleségem kezébe, addig hol egy ismeretlen eredetű új bluzt pillantottam meg az én kis angyalomon, hol egy új csipkegallérral jelent meg úgy tizedike táján és ez volt az oka, hogy a bőségesen kiszámított háztartáspénzből főként csak spenótra és kelkáposztára tudta.

— Brr...

— Brr, bizony. Hanem mióta naponként adom ki a pénzt, minden rendben megy.

Önagysága mosolya mintha derüsbébbé vált volna.

— Bocsánat, — vettem közbe — talán a nagyságos asszony is hozzászólna a dologhoz?

— Főlöleges. Az uram, úgy látom, hűen informálja. Különbö is mennem kell a barátomhoz.

Ezzel eltűnt a szomszéd szobában és kisvártatva utcai ruhában jelent meg az ajtóban.

— Lássa, — szölt a férj — így meg vagyunk elégedve én is, meg ő is. Hopp, de mit látok az én pintyökémén? Egy új boa?

Az asszony megsimította a vadonatuji prémet:

— Ugy hiszem, — fordult felém — ez eléggé beszédes nyilatkozat. No, csak tárgyaljanak tovább.

Ezzel elment — a férj kedvével együtt.

A tanulság

Cikkünk végén mindenesetre kikorrigálhatjuk tévedésünket, amikor azt hittük, hogy a háztartáspénzzel minden nő másként „dolgozik”. Dehogy. A nő örök, a mindenkor változást csak a férfi idézi elő.

Szegény térfiak... Csak az a szerencse, hogy nem tudják.

NAGYFEJEŐ

KÉZIMUNKA
ÜZLETE ::

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9. SZ.

Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gombáthuzás. Nagy választék a legújabb függöny, Storr, miljö, futó, agyterítő és agygarnitúrák, fehérnemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása és hímzése, kézi és gépzsúr túllhímzés, endlízés, díszpárna montirozás és **perzsa szőnyeg** nyírása (stuccolás.) Sport zászlók készítése. Teljes kelengyék készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi klópill csipkében** és kézimunka kellékekben.

Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

A Fordson minden munkát elvégez

Ha komolyan teszi fel a kérdést, hogy akar-e a korral haladni, avagy vissza akar-e maradni, úgy egészen bizonyos, hogy a haladás mellett fog dönteni. Különbö versenybírói, akik a Fordson-traktort használják s ezzel tetemes fáradságot és költséget takarítanak meg, le fogják Önt gyűrti. A Fordson minden munkát elvégez: szántást, boronálást, nehéz terhek vontatását, mindenféle mezőgazdasági gépek, fűrészmalmok, dinamók, szivattyúk stb. hajtását. Mindez a rendes teljesítménye, s egyetlen Fordson valamennyit játszva elvégzi. Ne késlekedjék és aknázza ki ezt az előnyt a saját maga részére is!

A traktor ára
Din.
37.500—
Franko Rakek
Sárhányók külön
Ar kötelezettség
nélkül

Fordson

A Ford Motor Company gyártmánya.
Látogassa meg ma meg az országban lévő számos képviselőnk egyikét!

Hirdetmény

A kibővített városi tanács 38.240/adm. 1926. számú 1926 október 22.-én kelt határozata értelmében árlejtést ír ki a városi tanács az alábbi munkákra:

1.) az alsógáton 1.200—1.240 és 4.550—4.660 km. közti szakadás betömése.

2.) A Temerini ut melletti II. védővonal kiépítése.

3.) A felső töltés 3.650—4.930 km. közti rész felemelése és egyszerű védőgát emelése a futaki határ mentén.

Ajánlatokat minden munkára külön is be lehet nyújtani.

A feltételeket a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatalban lehet megtekinteni.

A licitáció megkezdése előtt a költségvetésben előirányzott összeg 10 százalékát a városi pénztárban bánatpénz fejében letétbe kell helyezni, az erről szóló elismervényt pedig átadni az árlejtés megbízott vezetőjének.

Az árlejtést 1926 november 9.-én délelőtt 10 órakor tartják meg a városi mérnöki hivatalban.

Figyelmeztetnek a vállalkozók az állami számviteli törvényre és végrehajtási utasítására.

Novi Szád városi tanácsának 1926. október 28.-án megtartott üléséből.

39.884

adm. 1926.

A. Popovic

a polgármester helyett.

Naptárárusok figyelmébe!

A legnépszerűbb és legkedveltebb naptárak:

a **Regélő Bácsi Naptára** és
a **Magyar Családi Naptár**

elkészültek. A naptárak 144 oldal terjedelemben, 4° (kvart) alakban készültek, az ünnepek és vasárnapok **vörös nyomással**, pontos vasári és névnapjegyekkel, bőséges irodalmi és humoros tartalommal, tömördek képpel és illusztrációval. Bolygók járása, időjósítás, százesztendősvémondó, Hold fényváltozása, Nap kelte és nyugta, Hold kelte és nyugta, külön rom. kath., külön protestáns, külön görög keleti és külön izraelita naptár rész.

A naptárakba bekötve három érdekes és tartalmas képes füzet van mellékelve és pedig:

Rózsa Sándor élete, szerelme, kivallatása és halála.

Gyermekmesék és pajkosságok, több humoros képpel.

Álmoskönyv, számos illusztrációval.

Dacára annak, hogy a naptárak **kétszer oly nagy** nagyságban és terjedelemben jelennek meg, mint a többi naptárak, tekintettel a nehéz pénzügyi helyzetre, a naptárak ára rendkívül mérsékelten van megállapítva.

Kérjen árajánlatot! — Megrendelhető:

a **Farkas és Dürbeck-nyomdában**
Novisad, Željeznička ul. 30.

A naptárak szétküldését már megkezdjük

A noviszádi kereskedelmi kamara belépett a kamarák nemzetközi szövetségébe

A kamara ki fogja küldeni megbízottját a kamarák nemzetközi kongresszusára

A Délbácska nemrégben jelentette, hogy a noviszádi kereskedelmi és iparkamara meghívást kapott a jövő év májusában Stockholmban tartandó nemzetközi kamarai kongresszusra, amelyen a legfontosabb világgazdasági problémákról fognak tárgyalni. Mivel ezen a kongresszuson csak azok a kamarák vehetnek részt, amelyek a kamarák nemzetközi szövetségének a tagjai, a noviszádi kamara vezetősége tárgyalás alá vette, hogy szükségesnek tartja-e, hogy ebbe a szövetségbe, amelynek Párisban van a székhelye, belépjen. Mivel a tanácskozási eredményében kimondotta, hogy a belépést szükségesnek látja, a noviszádi kamara tegnap bejelentette a nemzetközi szövetségbe való belépését.

Ennek a belépésnek számos előnye van, amelyet a noviszádi kamara illetőleg a vajdasági kereskedelem megkap. A kamarák nemzetközi szövetsége ugyanis intenzíven dolgozik azon, hogy a nagy államok gazdasági élete minél szorosabb összeköttetésbe kerüljön egymással és különösen nemzetközi csekk és váltóforgalomban van a kamarák szövetségének nagy jelentősége, mivel kiható oda, hogy az egyes államok lehetőleg egységesen rendezzék a csekk és váltóforgalom szabályait.

Különösen fontos pedig azért, mert számtalan olyan cikkben van speciálításunk, amelyeknek az elhelyezéséhez szükség van külföldi kapcsolatokra és propagandára, amit így a kamara meg tud szerezni, illetőleg könnyebben tud végrehajtani. A noviszádi kamara a belépéssel együtt elhatározta azt, hogy részt fog venni a kereskedelmi kamarák jövő évi nemzetközi kongresszusán is, amelyet május hónapban Stockholmban fognak megtartani.

A kamara belépése különösen a fejlődő komló és a jövőben még nagy reményekre jogosító kendertermelésünknek fog sokat jelenteni. Hogy a noviszádi kamara kiket küld ki képviselőtében a jövő évi kongresszusra azt egyelőre még nem állapították meg.

Együttesen vásárolnak a vajdasági komlótermelők

Tíz vagon komlódrót vett a termelők egylete

A vajdasági komlótermelők szövetségének igazgatósága mindent elkövet, hogy a mindig jobb hírnévre szert tevő jugoszláviai komlótermelés fejlődésében pillanatnyi szünet se álljon be és a komlótermelők a termeléshez szükséges eszközök és anyag beszerzésének tekintetében is minél jobb helyzetbe kerüljenek, hogy így azután közvetve áruikat minél jobbra tudják tenni és minél jobban el tudják helyezni.

A komlótermelők szövetségének vezetősége ezért a legutóbbi napokban elhatározta, hogy tagjai részére komlódrótot szerez be. A vezetőség már le is kötött tíz vagon igen jó minőségű és előnyös áru komlódrótot, amelyet a piaci árnál jóval olcsóbban fog tagjainak átengedni.

Ezenkívül elhatározta a vezetőség azt is, hogy olcsó zsinogot is fog beszerezni és erre a beszerzésre vonatkozólag már tárgyalásokat is indítottak az odzsaci kötél és zsinoggyárral, amely hajlandónak mutatkozik arra, hogy a szövetség tagjai részére a termeléshez szükséges zsinogot előállítására adja el és ehhez az árhoz mindössze tíz százalék hasznot számítana. A gyár és a szövetség vezetősége eddig abban állapodtak meg, hogy szakértő bizottságot küldenek ki, amely a gyár ajánlatát felülvizsgálja és döntést hoz, hogy ezt az ajánlatot a termelők elfogadják-e vagy nem. A szakértő bizottság tagjai felerészben a szövetség megbízottjaiból, felerészben szakértőkből lesznek választva.

Végül a szövetség vezetősége átiratban fordult az erdőügyi minisztériumhoz, ahol azt kérték, hogy méltányos ár mellett, a nyilvános-

ság előtt megtartott árverés elkerülésével engedjen át a minisztérium a komlótermelés céljaira komlórudakat, hogy ezáltal is segítse a hazai komlótermelés minél nagyobb mérvű előrehaladását. A minisztérium előreláthatólag kedvező választ fog adni a komlótermelőknél erre az átiratára úgy, hogy a vajdasági komlótermelők ebben a tekintetben is bizonyos kedvezményhez és előnyhöz fognak jutni.

APOLLÓ nov. 8. és 9-én:

TAKARODÓ

Megható dráma a katonai életből 7 felv.

Főszereplők:

Bernhard Götzke, Owen Gorin és Chairy Lotto.

SPORT

A mai nap sportja:

Reggel 6 óra 30 perckor

A Fruska Gora turistatársaság kiránduló csoportjának indulása a kamenicai hajóval. Vezető: Kassovitz Emil.

Reggel 8 órakor

Fruska Gora turistatársaság második kirándulócsoportjának indulása a kamenicai hajóval.

Dél előtt 8 óra 30 perckor.

OSKV—NAK tartalékcsoportok bajnoki mérkőzése a Karagyorgye sporttelepen. Utána törpecsoportok mérkőzése. Makkabi—Rádnicski ifjúsági csapatok, utána törpecsoportok mérkőzése, majd Makkabi A—B csapatok mérkőzése, a NAK sporttelepen.

Délután 2 óra 30 perckor.

OSKV—NAK elsőosztályu bajnoki mérkőzés a Karagyorgye sporttelepen. Előtte OSKV—NAK ifjúsági csapatok bajnoki mérkőzése.

Bíróküldések a mai mérkőzésekre.

OSKV—NAK elsőosztályu bajnoki: Simonyi. OSKV—NAK tartalékcsoportok: Popper. OSKV—NAK ifjúsági mérkőzés: Daljev. Rádnicski—Makkabi ifjúsági: Nikolics. Srbija—Sparta (Ruma): André.

A NAK hivatalos hírei. A futballszakszövetség felkéri a következő játékosait, hogy az alatt megnevezett időben a NAK pályán megjelenjenek: Egyenget 9 óra 1. B) csapat: Babin, Radosavljevic I., Hajsler, Majoros, Saró, Aranyosi, Neuwirth, Mitrovics, Horváth Gy., Greuling, Haller I., Bugarski, Istók. D. u. 1/41 órakor ifj. csapat: Platz, Hlegl, Szabó, Lemler, Molnár, Müller, Schelb, Schneider, Gabel, Haller II., Hovváth, Toma és Fekete. D. u. fél 2 órakor: Kovracsek, Majer, Róka, Heterle, Alekszi, Bertók, Paszt I., Spiller, Lerch, Schäffer. Fejkérjük a következő urakat, hogy ma d. e. fél 9 órakor a Karagyorgye-pályán Lucianovics intézőnél jelentkezni szíveskedjenek: Göttel János, Romain és Perepatics, továbbá d. u. 1 órakor: Dirner, Klem, Schmidt pénztárnokot és Tomer, Perepatics, Volberger, Fehér Pál, Fehér György, Romain, Göttel F. és Göttel J. rendezőket.

A bécsi tőzsde nemzetközi akciója a minőségi sulymegállapítás egységesítésének érdekében

A nemzetközi gabonakereskedelemben állandó nézeteltérésekre és zavarokra adott eddig okot az, hogy a minőségi sulymegállapítást nem hajtották végre egyöntetűen és a mérlegek számítása a különböző országokban eltért egymástól. A bécsi termény és értéktőzsde vezetősége most meg akarja szüntetni ezt a visszas állapotot és ezért felhívást intézett valamennyi közép-európai termény- és értéktőzsdehez, csatlakozásra szólítva fel őket a minőségi sulymegállapítás egyöntetűségét célzó akcióhoz. A bécsi terménytőzsde többek között a noviszádi termény- és értéktőzsdét is megkereste és meghívta arra a konferenciára, amelyet december másodikán és harmadikán fognak Bécsben megtartani és amelyen megkísérlik, hogy az egyöntetű eljárást közös meg egyezéssel nyélbeüssék. Ezáltal a jövőben ki fogják kerülni azt, hogy egy és ugyanazon áru minőségi súlyát a különböző tőzsdéken különbözőképpen fogják megállapítani, amint azt idáig az egyes tőzsdék már régen megtették.

A noviszádi tőzsde vezetősége a bécsi terménytőzsde átiratának kézhezvétele után megfontolást tárgyává tette a dolgot és úgy határozott, hogy tekintve ennek a kérdésnek a nagy fontosságára, kiküldi megbízottját, aki a bécsi konferencián a noviszádi tőzsde álláspontját fogja képviselni.

Novisadi terménytőzsde

1926 november 6. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 75 kg. 2 százalékos d. k. kötés 290 (500 mm), bácskai 77—78 kg-os 2 százalékos d. k. kötés 291 (100 mm). Rozs, bánáti szokvány Kikinda vidéki d. k. kötés 210 (100 mm). Tengeri, bánáti új kötés 130 (200 mm), bánáti öreg Senta paritás d. k. kötés 180 (200 mm), szerémi IV—V. Indija paritás d. k. kötés 155 (200 mm), szerémi száritott Indija paritás d. k. kötés 160 (300 mm). Buzaliszt, bácskai nullás d. k. kötés 460 (100 mm), bácskai 2. sz. kenyérliszt d. k. kötés 410 (100 mm), bácskai 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 290 (200 mm), bánáti 6. sz. kenyérliszt d. k. kötés 285 (100 mm). Buzakorpa, bácskai jutazsákban d. k. kötés 110 (100 mm), szerémi buzakorpa jutazsákban d. k. kötés 110 (100 mm). Irányzat: változatlan.

A dinár árfolyamai

Bécs	1251.75	Prága	—
London	2.75	Berlin	736.50
Zürich	915.—	Budapest	12.61

Zürichi tőzsde

November 6. (Zárlat) Beograd 915, Páris 1720, Bukarest 275, Prága 1536, Milano 2215, Brüsszel 7217.5, Newyork 51875.

Komlószáritókat

készít a legjobb kivitelben

vas és horg. komlódrótot

állandóan raktáron tart s a legolcsóbban árusít

Kramer Testvérek

sodronyáru, fonat és vasszerkezeti gyára

Novi Sad, Mali Liman.

1460-1-0

ODEON
nov. 7-én

KOHN I DRUG

ODEON
nov. 7-én

Kedélyes vigjáték 8 felvonásban. — Mindvégig szórakoztató!

TÖLGYFA KOMLÓOSZLOPOK

legolsóbban minden hosszúságban és vastagságban kaphatók

ERDŐIPARI TÁRSASÁGNÁL, STARI FUTOG

„Csokotta“ vendéglő

Tisztelettel értesitem az összes ismerőseimet és jóbarátaimat, hogy a Darányi-telep III. csoport 233. szám alatt levő házamban a

„Csokotta“-hoz

cimzett vendéglőmben ma délután és este egy elsőrangú szimfónikus zenekar hangversenyez. Kitűnő italról, valamint hideg és meleg ételekről gondoskodom. — Számos látogatást és pártfogást kér:

Herbst Péter, vendéglős.

A DUNA VIZÁLLÁSA

November 1-én reggel	— —	357
November 2-án	„ —	361
November 3-án	„ —	365
November 4-én	„ —	384
November 5-én	„ —	396
November 6-án	„ —	404

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMÁN SÁNDOR

APRÓ HIRDETÉSEK

ALLÁST KERES

Önálló német-szerb LEVELEZŐNŐ óralevelezést vállal kedvező feltételek mellett. Cím a kiadóban. 1528-1-0

ELADÁS

Legforgalmasabb helyen HÁZHELY eladó a vasúti fasorban, ugyszintén a Kamenici ut 7. számú HÁZ is ELADÓ. — Bővebbet ugyanott. 1542-1-2

FÉRFI Singer-varrógép olcsón eladó Bana Jelašića (Mikes Kelemen) u. 6.

KERESLET

Ügyes TAMBURIROZÓNÖK, valamint szemfedő kidolgozó munkás felvételik. I. Jugosl. Industrija Pokrova i Šlajera. Kralja Petra 23. 1575-1

VEGYES

Elsőrendű HÁZIKOSZT, kitűnő italok, naponta ZENE, TÁRSASEBÉDEK és BANKETTEK megrendezését vállalja WINKLESŐRCSARNOK. Torer György vendéglős. 1071-1-0

Olcso HÁZIKOSZT benn és házon kívül kapható Škerličeva ul. 15 I. em. az udvarban. 1595-1

HIRDETÉSEK

500 drb óra ingyen!

Minden IDOL krém dobozban van egy betű az

J D O L K R E M

szóából. Ha azokat összegyűjti és beküldi az üres dobozokkal együtt,

jutalmul kap egy órát!

Kérje mindenhol!

Ne fogadjon el mást!

Prva Jugoslovenska Kemička Fabrika D. D.
Novisad

Irodistanő

flott gyorsírónő és számolóő nov. 15 re ke-restetik. Írásbeli ajánlatok a nyelvismeret megjelölésével Schmolka hirdetőjébe, Novisad. adandók le.

A Szabó-féle vendéglőben (Kamenička ul. 73.) vasárnap délután 4 órától reggel 4 óráig tartó táncal egybekötött nagy

Szüreti mulatság.

Belépő díj nincs. — Számos látogatást kér

Szabó Mihály.

ZONGORÁK és PIANINOK

elsőrangú gyárimány nagy választékban

TRUPPEL BÉLA

hangszerkészítőnél Novi Sad,
Dunavska ulica 17. és
Željeznička ulica 31.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quintiszta hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben. — Javításokat és hangolásokat elvállal

Lawn tennis rakett eladás és rakettjavítás

Figyelem!

Milosev és Palásti cipésműhely

Kralja Aleksandra ulica 12. szám, az udvarban. Mindennemű javítások elfogadtnak. — Férfi cipő talpalás 50.—, női 40.— dinár szögelve, varrott talpalás férfi 65.—, női 55.— dinár.

Futballcipőket sajátkezűleg készítünk!
1474-1-3

Fűszerüzlet

legforgalmasabb helyen, eiköltözés miatt eladó. Cím: Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Jevrejska ul. 7.

Ma, vasárnap este táncmulatság

(ezentul minden vasárnap táncmulatság)
Futoski put 132. szám alatt a
LOVAČKI DOM-ban,
Kitűnő zenekar! Friss ételek és italok!

la bel- és külföldi szenet, — la felsősziléziai diókokszot, — Bel- és külföldi kovácszenet, valamint

tüzfát

kicsinyben is elad és minden tételt házhoz szállít
„Carbon“ Adolf Nathan és Tsa B. T.
Novisad, trg Oslobodjenja 6. I. (Apollo épület).
Telefon 483.

Felszólítás a hitelezőkhöz!

Miután átveszem Nedeljkovics V. novisadi (Stari Zsitni trg 12.) fűszerkereskedését, ezennel felszólítom az összes hitelezőket, hogy a fenti céggel szemben esetleg fennálló követelésüket legkésőbb 1926. november 10-ig jelentsék be dr. Kovács Bódog és dr. Matics Milán novisadi ügyvédek irodájában, Mileticseva ulica 46., mert a később bejelentett követelésekért semmiféle felelősséget nem vállalok.

Novisad, 1926. november 3-án.

Radovanovics Zorka.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az asztalos szakmám mellett saját házamban, Uspenska ul. 12. alatt

„Golgota“ név alatt temetkezési vállalatot

nyitottam, melynek vezetését Pörge Pál urra bízam.

A temetkezési ügyeket, valamint exhumálásokat bármely vidékről (külföldről is) a legnagyobb figyelemmel és pontossággal intézem a legszolidabb árak mellett.

Tisztelettel: id. Lenkey Imre.
1472-1-0

Állandóan raktáron a legjobb minőségű

falusi liszt,

korpa, kukorica, kukoricadara, árpa, árpadara, zab, burgonya, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János

Novi Sad, Futoski put 66. — Telefon 534.

Novisad város központjában, jó forgalmu helyen

restaurant

családi okokból azonnal átadó. Bővebb felvilágosítással szolgál: Kardos hirdetővállalat, Novisad, Vilsonov trg 7. Telefon 3-70.
1567-1-4

MECHANIKAI KENDERZSÁKOT

ajánl a

Fonó- és Kötélverőgyár r. t. Odžaci

1292-1-0